

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/109 van 2 december 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenwoning - Feitelijke gezinsvorming – Aparte woonverdiepingen in appartement –
Onaangekondigde controle

De Geschillencommissie toetst de noties ‘samenwoning en feitelijke gezinsvorming’ in de situatie waarin de moeder en haar voormalige partner de facto elk over een aparte woonverdieping in een appartement zouden beschikken.

Op basis van de vaststellingen van de gezinsinspecteur meent de Geschillencommissie dat verschillende elementen erop wijzen dat er sprake is van het samen regelen van een huishouden met wederzijdse financiële ondersteuning en op andere steun in het gezamenlijk uitvoeren van bepaalde huishoudelijke taken, die verder gaat dan het kader van kosten en afspraken die dienen te worden gemaakt in het kader van de zorg voor het kind. De feitelijke gezinsvorming wordt als bewezen beschouwd.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING
NR. 2022/109
2 december 2022

REPERTORIUMNR. GC/22/A0214

INZAKE : Mevrouw, wonende te

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 17 augustus 2022 door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend, gericht tegen twee beslissingen van verwerende partij d.d. 7 juni 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 31 augustus 2022 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van dit verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat alle partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 2 december 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 2 december 2022 via digitale weg (Teams) bijwoont en werd gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet verschenen is of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 2 december 2022;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster ontvangt Groeipakket voor haar kinderen (°2014) en (°2021). Verzoekster stond als alleenstaande met haar 2 kinderen ingeschreven in het Rijksregister sinds 7 augustus 2019. Vanaf die datum ontving zij een sociale toeslag (éénouder-toeslag onder de AKBW; sociale toeslag onder het Groeipakketdecreet). Op basis van haar inkomsten, had verzoekster eveneens recht op een schooltoeslag voor het kind voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.

Naar aanleiding van de geboorte van het kind op2021 werd er door verwerende partij een sociale controle aangevraagd. De geboorte van een kind in een éénoudergezin is immers een situatie die een dringende systematische controle vereist, overeenkomstig Mededeling T/1 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) d.d. 18 april 2019 betreffende de richtlijnen voor huisbezoeken.

Op basis van de onaangekondigde sociale controle d.d. 5 mei 2022 besloot de gezinsinspecteur dat er sprake is van de vorming van een feitelijk gezin op basis van o.a. volgende vaststellingen:

“

- *Beide ouders en het kind slapen beneden (dubbel bed);*
- *De spullen van het kind bevinden zich beneden;*
- *Beneden is een keuken, een badkamer en een wasplaats waar de moeder de was doet;*
- *De slaapkamer boven is in renovatie;*
- *De keuken boven wordt niet gebruikt. De badkamer enkel als toilet door het oudste kind dat om de week daar verblijft;”*

Naar aanleiding van de vaststellingen tijdens de sociale controle werd het recht van verzoekster op de sociale toeslag voor de kinderen en alsook het recht op de schooltoeslag voor het kind voor het schooljaar 2021-2022 herzien: er werd een debet d.d. 7 juni 2022 aan verzoekster betekend ten bedrage van 852,90 euro voor het kind en een debet ten bedrage van 264,78 euro voor het kind

Verzoekster kan daar niet mee instemmen en stelt dat zij geen feitelijk gezin vormt met de heer Zij stelt dat de heer in het appartementsblok woont waar zij ook woont (dit blijkt een appartement te zijn dat bestaat uit een beneden- en een bovenverdieping, de heer zou op de benedenverdieping wonen, verzoekster zou op de bovenverdieping wonen), dat zij kortstondig iets gehad hebben, waaruit niet intentioneel het kind geboren zou zijn. Zij stelt dat er geen sprake is van samenwoning, maar dat zij de dag van de controle net op aan het passen was op de benedenverdieping van het appartement (zijnde het domicilie-adres van de heer)

omdat hij moest werken en zij niet. Doordat er verfraaiingswerken werden uitgevoerd op de bovenverdieping, was verzoekster op de benedenverdieping aan het "babysitten" op haar kind.

Verzoekster haalt verder aan dat de gezinsinspecteur bijzonder onvriendelijk was en de controle volgens haar niet correct verlopen is.

Verzoekster tekende om hogergenoemde redenen beroep aan tegen de beslissingen van verwerende partij bij de Geschillencommissie Groeipakket.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster verwoordt haar grieven als volgt in haar verzoek d.d. 17 augustus 2022:

"Kinderen ten lasten

.....

.....2014

.....

.....2021

Gezinsituatie:

Alleenstaande met 2 kinderen ten lasten.

Mijn beroep tegen omwille dat ze mijn sociale toeslag voor beide kinderen hebben stop gezet en zeggen dat ik fraude pleeg omdat ik wel samen woon.

De papa van woont in de appartementsblok waar wij ook wonen.

Wij hebben kortstondig iets gehad en daar is "per ongeluk" van gekomen. (zou nooit meer anders willen wel te verstaan)

..... en ik komen wel nog goed overeen maar bleek dat wij niet echt een gezellig koppel zouden vormen. Dus beter een goede vriend erbij.

Er is een Controleur gestuurd van de overheid door

Ik heb nog nooit zo iemand onbeleefd gezien. Weinig geduld. Leek mij geërgerd omdat ze ook ver moest rijden en al vaker aan de deur heeft gestaan. Dus ik zei haar vriendelijk. Mevrouw dan had u mij beter even gebeld om te horen wnr ik thuis ben. Toen zei ze boos. Het is een onaangekondigd bezoek he madammeke. Ik was op die moment het was toen 12u ongeveer juist patatjes aan het geven op de gelijk vloers bij Hij had mij gevraagd om die dag op te passen omdat hij moest werken en ik niet. Daar ik bij mij op het 1e verdiep nog wat verfraaiing werken aan het uitvoeren was leek mij dit ook beter om beneden te "babysitten" op mijn eigen kind.

De vrouw ging meteen in de aanval dat ik op het glv woonde samen met Ik verbeterde haar telkens dat dit niet zo is! was nogal lastig omdat ik even was moeten stoppen met zijn voeding dus hilde best hard dus ik vroeg de vrouw of ze een moment geduld had zodat ik eerst mijn kind kon eten geven. En toen schreef zij op een document dat klaarlag. Dat ik niet instemde met een

rondleiding. Ze heeft mij die vraag niet gesteld. Ik werd een beetje boos en vroeg haar dit te schrappen. En wrm ze dit opschreef. Ja omdat u geen tijd heeft zei ze. Ik zei mevrouw ik vraag alleen om even mijn kind verder te mogen eten geven. Het is namelijk middag. Ik vroeg haar om haar document aan te passen en de waarheid te schrijven. Ik zal een foto toevoegen in bijlage. Omdat ik dot allemaal zo gek hond heb ik hiervan een foto genomen!

Ze heeft mij het verslag dat ik ook zal bijvoegen. Voorgelezen nadien en ik heb haar meerdere keren gezegd dat dit niet klopt. En dat ik dit niet teken. Ze ging mij dit doormailen en ik kreeg geen mail. Tot ik de brief van ontving ivm de beslissing om mijn groeipakket stop te zetten. Ik steek deze brief ook in bijlage. Tevens ook mijn attest van gezinssituatie. Ik hoor graag van u wat u nog nodig heeft van mij of wat ik verder dien te doen."

Bij haar verzoek voegde zij volgende stukken:

- Een kopie van het controleverslag van de gezinsinspecteur
- De terugvorderingsbeslissingen van verwerende partij

Ter zitting licht de verzoekster toe dat zij nog steeds goed overeenkomt met de papa van haar kindje; de relatie als koppel zou stuk gelopen zijn enkele maanden na de geboorte; zij stelt evenwel dat zij niet samenwonen. Ze licht ook nog toe dat zij het financieel niet gemakkelijk heeft en het niet evident is om een andere woonst te vinden.

4. Standpunt van eerste verwerende partij:

4.1. Beslissing tot terugvordering van de sociale toeslag en de schooltoeslag voor d.d. 7 juni 2022

"..... heeft belangrijk nieuws voor jou. Bedankt om deze brief aandachtig te lezen.

Wij betaalden je ten onrechte € 852,90 uit.

Dit betreft de sociale toeslag en de schooltoeslag voor over de periode van 01/08/2021 tot 31/05/2022.

Bij onderzoek van je dossier werd fraude vastgesteld. is gedomicilieerd op de benedenverdieping van de woning, jij op de bovenverdieping. Nochtans is de keuken op de eerste verdieping niet gebruikt, de woonkamer is ingericht als slaapkamer. Er zijn geen nutsvoorzieningen op je naam. Je hebt geen huurcontract. Ondanks de vaststellingen verklaarde je op de eerste verdieping te wonen, maar toch beneden te slapen. Er wordt geconcludeerd dat je samenwoont sinds de geboorte van je kind

Op de keerzijde van deze brief vind je meer details over de berekening van dit bedrag.

..... is wettelijk verplicht om dit ten onrechte uitbetaalde geld terug te vorderen. De betaling was strijdig met artikel 2, §1 Besluit van de Vlaamse regering 21/09/2018, artikel 222 van het Decreet Groeipakket voor de sociale toeslag, en met artikel 25,37 en 39 wat betreft de schooltoeslag (selectieve participatietoeslag).

Volgens die artikels wordt het basisbedrag (vermeld in artikel 210, §1 van het Groeipakketdecreet) verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigen een bepaald grensbedrag niet overschrijden. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigen voor hetzelfde rechtgevende kind die op hetzelfde adres wonen.

Voor de berekening van de schooltoeslag wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort op 31 augustus van het schooljaar in kwestie, om te bepalen of een rechthebbende leerling in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen. Op basis van de in aanmerking te nemen gezinsinkomsten, bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de schooltoeslag van 17 mei 2019, wordt de hoogte van de selectieve participatietoeslag bepaald.

Je verkreeg deze bedragen dus door frauduleuze handelingen.

Daarom vorderen wij (volgens artikel 101 GPD) ook de interesten van € 26,17 op de ten onrechte ontvangen bedragen terug. De interesten werden als volgt berekend:
(onverschuldigd bedrag X aantal onterecht toegekende dagen X interestvoet) : 365

In totaal vorderen wij dus € 879,07 van jou terug.

Omdat onterecht betaalde bedragen Groeipakket na fraude pas verjaren na 5 jaar, kan dit gebeuren tot 5 jaar na datum van de betaling. Wij moeten dus € 879,07 terugvorderen.

Dat gebeurt door telkens 100 % in te houden op de betalingen die je nog zal ontvangen van (art. 103§1 van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je hier stilzwijgend mee akkoord. Elke inhouding stuit de verjaring.

Wij begrijpen dat dit geen fijn nieuws voor jou is.

Periode	Datum betaling	Betaald	Verschuldigd	Terug te vorderen
08/2021	07/09/2021	177,21	112,17	65,04
09/2021	07/10/2021	180,11	114,09	66,02
09/2021	11/10/2021	193,68	0	193,68
10/2021	05/11/2021	180,11	114,09	66,02
11/2021	07/12/2021	180,11	114,09	66,02
12/2021	06/01/2022	180,11	114,09	66,02
01/2022	07/02/2022	180,11	114,09	66,02
02/2022	07/03/2022	180,11	114,09	66,02
03/2022	07/04/2022	180,11	114,09	66,02
04/2022	05/05/2022	180,11	114,09	66,02
05/2022	07/06/2022	180,11	114,09	66,02
				Totaal: 852,90

wat is sociale fraude?

Sociale fraude is gedrag met de bedoeling onterecht sociale uitkeringen te verkrijgen door bedrieglijke handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen.

Gevolgen?

Als gezinsbijslag onterecht verkregen is door sociale fraude

- wordt die tegen 100% ingehouden op nog te ontvangen gezinsbijslagen;

- zijn er ook interesten verschuldigd op de ten onrechte ontvangen bedragen;
- is de verjaringstermijn (volgens artikel 101 GPD) vijf jaar vanaf de dag waarop de betaling van de toelage is gebeurd. Dat wil zeggen dat bedragen tot vijf jaar na uitbetaling en vaststelling fraude teruggevorderd kunnen worden.”

4.2. Beslissing tot terugvordering van de sociale toeslag voor d.d. 7 juni 2022

“..... heeft belangrijk nieuws voor jou. Bedankt om deze brief aandachtig te lezen.

Wij betaalden je ten onrechte € 264,78 uit.

Dit betreft de sociale toeslag voor vanaf 01/08/2021 tot 31/05/2022.

Bij onderzoek van je dossier werd fraude vastgesteld. is gedomicilieerd op de benedenverdieping van de woning, jij op de bovenverdieping. Nochtans zijn keuken op de eerste verdieping niet gebruikt, de woonkamer is ingericht als slaapkamer. Er zijn geen nutsvoorzieningen op uw naam. Je hebt geen huurcontract. Ondanks de vaststellingen verklaarde je op de eerste verdieping te wonen, maar toch beneden te slapen. Er wordt geconcludeerd dat je samenwoont sinds de geboorte van je kind

Op de keerzijde van deze brief vind je meer details over de berekening van dit bedrag.

..... is wettelijk verplicht om dit ten onrechte uitbetaalde geld terug te vorderen. De betaling was strijdig met artikel 2, §1 besluit van de Vlaamse regering 21/09/2018 en artikel 18 van het Groeipakketdecreet.

Volgens die artikels wordt het basisbedrag (vermeld in artikel 13 van het Groeipakketdecreet) verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden een bepaald grensbedrag niet overschrijden.

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevende kind die op hetzelfde adres wonen.

Je verkreeg deze bedragen dus door frauduleuze handelingen.

Daarom vorderen wij (volgens artikel 101 GPD) ook de interesten van € 6,94 op de ten onrechte ontvangen bedragen terug. De interesten werden als volgt berekend:
(onverschuldigd bedrag X aantal onterecht toegekende dagen X interestvoet) : 365

In totaal vorderen wij dus € 271,72 van jou terug.

Omdat onterecht betaalde bedragen Groeipakket na fraude pas verjaren na 5 jaar, kan dit gebeuren tot 5 jaar na datum van de betaling. Wij moeten dus € 271,72 terugvorderen.

Dat gebeurt door telkens 100 % in te houden op de betalingen die je nog zal ontvangen van (art. 103§1 van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je hier stilzwijgend mee akkoord. Elke inhouding stuit de verjaring.

Wij begrijpen dat dit geen fijn nieuws voor jou is.

Periode	Datum betaling	Betaald	Verschuldigd	Terug te vorderen
----------------	-----------------------	----------------	---------------------	--------------------------

08/2021	07/09/2021	26,01	0	26,01
09/2021	07/10/2021	26,53	0	26,53
10/2021	05/11/2021	26,53	0	26,53
11/2021	07/12/2021	26,53	0	26,53
12/2021	06/01/2022	26,53	0	26,53
01/2022	07/02/2022	26,53	0	26,53
02/2022	07/03/2022	26,53	0	26,53
03/2022	07/04/2022	26,53	0	26,53
04/2022	05/05/2022	26,53	0	26,53
05/2022	07/06/2022	26,53	0	26,53
				Totaal: 264,78

wat is sociale fraude?

Sociale fraude is gedrag met de bedoeling onterecht sociale uitkeringen te verkrijgen door bedrieglijke handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen.

Gevolgen?

Als gezinsbijslag onterecht verkregen is door sociale fraude

- wordt die tegen 100% ingehouden op nog te ontvangen gezinsbijslagen;
- zijn er ook interesten verschuldigd op de ten onrechte ontvangen bedragen;
- is de verjaringstermijn (volgens artikel 101 GPD) vijf jaar vanaf de dag waarop de betaling van de toelage is gebeurd. Dat wil zeggen dat bedragen tot vijf jaar na uitbetaling en vaststelling fraude teruggevorderd kunnen worden."

4.3. Standpunt van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 12 september 2022:

"Mevrouw tekende beroep aan tegen onze beslissing van 7 juni 2022 om de onterecht toegekende sociale toeslagen terug te vorderen.

U vraagt ons om onze beslissing te verantwoorden en de toepasselijke regelgevende bepalingen en relevante stukken uit het dossier te bezorgen.

Relaas

Betrokkene heeft in feite twee dossiers bij

Het dossier voor het kind geboren 2014.

Dit is het kind van mevrouw en van dhr. Voor dit kind bestond er recht op 31/8/2018 in de AKBW zodat mevrouw de bijslagtrekkende bleef in het Groeipakket (artikel 225 GPD).

Op 25 juli 2019 stuurde zij ons een bericht dat ze sedert april van dat jaar geen gezin meer vormde met de vader van en informeerde ze naar het recht op een "verhoogde kinderbijslag". Ze legde dus de link tussen de éénoudersituatie en een recht op een sociale toeslag. Haar domicilie was op dat ogenblik nog niet gewijzigd. Vervolgens werd zij op 7/8/2019 samen met haar kind ingeschreven een ander adres. Vanaf die datum werd zij als éénoudergezin beschouwd. Op 3 september 2019 stuurden

wij haar een brief waarin we bevestigden dat we dat ze volgens ons niet meer samenwoonde en dat zij de bijslagtrekkende bleef.

Aangezien de moeder een beperkt inkomen had dat beneden het grensbedrag lag kwam zij in aanmerking voor de sociale toeslag vanaf de datum dat zij een éénoudergezin vormde. Op 30 oktober 2019 stuurden wij een brief waarin we bevestigden dat we (verder) de sociale toeslag betaalden vanaf 1 oktober 2019.

Op basis van haar situatie ontving ze in 2019, 2020 en 2021 de schooltoeslag. Zij ontving hiervan telkens een informatiebrief met vermelding van de berekening. Op deze brieven stond zij vermeld als enige inkomstenverstrekker.

Het dossier 400.329.324 voor het kind geboren 2021

Voor dit kind zijn de bepalingen van boekdeel 2 van het Groeipakketdecreet van toepassing. Er is een begunstigenkern gevormd door mevrouw en dhr., vader van het kind.

Voor het kind werd het startbedrag toegekend alsook het Groeipakket vanaf de geboorte de sociale toeslag inclusief. De sociale toeslag werd half/half verdeeld over beide begunstigen aangezien zij niet op dezelfde gezinssamenstelling stonden in het rijksregister zodat zij als gescheiden levende ouders beschouwd werden. Op 12 juli 2021 stuurden wij beiden een brief met de melding dat wij hen als gescheiden levende ouders beschouwden en dat we de gelijk verdeelde huisvesting zouden toepassen en aan ieder de helft van de sociale toeslag zouden betalen.

Controle met huisbezoek

Een geboorte in een in een éénoudergezin dat de sociale toeslag ontvangt is een typesituatie die een dringende controle vereist (mededeling VUTG T/1). Op 12/7/2021 vroegen wij via de GPA een sociale controle aan bij het VUTG.

Sociale Controle:

- Op 29/3/2022 werd een onaangekondigde controle uitgevoerd. De moeder was niet thuis en een tante van vader paste op het kind Uit een buurtonderzoek blijkt dat beide ouders op hetzelfde adres wonen.
- Op 5/5/2022 werd een nieuwe onaangekondigde controle uitgevoerd. Uit het verslag komen de volgende vaststellingen naar voren:
 - Beide ouders en het kind slapen beneden (dubbel bed);
 - De spullen van het kind bevinden zich beneden;
 - Beneden is een keuken, een badkamer en een wasplaats waar de moeder de was doet;
 - De slaapkamer boven is in renovatie;
 - De keuken boven wordt niet gebruikt. De badkamer enkel als toilet door het oudste kind dat om de week daar verblijft;

Volgens een buurtonderzoek dezelfde dag zou de moeder boven verblijven en vader en kind beneden.

Conclusies van de sociaal controleur: Valse verklaring gezinssamenstelling vanaf 4/7/2021 (geboorte van het jongste kind).

Herziening dossier

Naar aanleiding van de elementen uit de sociale controle werd het recht op sociale toeslag en schooltoeslag herzien en werden de volgende debetten betekend:

- *Dossier: sociale toeslag vanaf 1/8/2021 tot 31/5/2022 en de schooltoeslag 2021-2022 toegekend voor het kind voor in totaal € 852,90. Dit werd gemotiveerd met onze brief van 7 juni 2022 gericht aan mevrouw*
- *Dossier: sociale teoslag vanaf 1/8/2021 tot 31/5/2022 toegekend voor het kind aan elk van de ouders voor de helft. Dit werd gemotiveerd met onze brieven van 7 juni 2022 gericht aan beide ouders voor hun aandeel ten bedrag van € 264,78 ieder.*

Fraudeaspect:

Tijdens een overleg van de leden van het fraudeplatform op 23 juni 2022 werd unaniem besloten dat het om een fraudegeval gaat.

Beoordeling

Vaststelling feitelijk gezin

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

- *een controle door de gezinsinspecteur;*
- *een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;*
- *een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- *een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.*

Dit principe geldt zowel voor de sociale toeslagen (artikel 3, §3 BVR Sociale Toeslagen) als voor de schooltoeslag (artikel 3, §2 BVR SePar).

Inkomsten voor de Sociale Toeslagen

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.

Automatische procedure Sociale Toeslagen

Het inkomen van het gezin, vermeld in artikel 4, wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn.

Voor de sociale toeslag voor de maanden augustus en september 2021 geldt het inkomen van het kalenderjaar 2018 en vanaf 1 oktober 2021 geldt het inkomen van het kalenderjaar 2019 voor de toepassing van de automatische procedure.

Recht voor de maanden augustus en september 2021

De automatische toekenning van de sociale toeslag voor het toekenningjaar van 1/10/2020 tot 30/9/2021 is gebaseerd op het aanslagbiljet over 2018. Het inkomen²⁰¹⁸ van mevr. bedroeg € 17.473,88 en dat van dhr. € 29.145,24 wat tezamen € 46.619,12 maakt.

Het grensbedrag voor een gezin met twee kinderen bedroeg € 31.605,89 zodat er geen recht bestond op de sociale toeslag volgens de automatische procedure. Ook op basis van het inkomen van 2020 kan er geen recht toegekend worden. Het gezamenlijk inkomen bedroeg in dat jaar immers

€ 50.613,59.

Recht vanaf 1/10/2021:

Volgens het aanslagbiljet opgeladen in de GPA bedroeg voor het jaar 2019 het inkomen van dhr. € 31.660,59 en dat van mevr. € 20.275,83. Het gezamenlijk inkomen bedroeg dus € 51.936,42. Als we dit aftoetsen aan het grensbedrag voor een gezin van 2 kinderen (artikel 18 GPD) voor het jaar 2021, met name € 32.328,01, dan stellen we vast dat vanaf 1/10/2021 er geen recht bestond op de sociale toeslag.

In principe kan er nog een herevaluatie gebeuren met het daadwerkelijke inkomen over 2021 dat ons zal bereiken in 2023. Deze evaluatie zal automatisch gebeuren en kan leiden tot een annulatie van het debet. Gezien de inkomsten in de voorbije jaren achten wij dit scenario hoogst onwaarschijnlijk zodat er geen aanleiding is om de betekening van het debet uit te stellen.

Inkomsten voor de Schooltoeslag (SePar)

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoeslagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

Automatische procedure Schooltoeslag

Het gezin scoorde 3 punten voor de toetsing aan de grensbedragen voor de SePar.

Het gezamenlijk inkomen in 2019, de basis voor de toekenning volgens de automatische procedure, bedroeg € 51.936,42 terwijl het maximale grensbedrag voor de schooltoeslag voor een score van 3 punten € 48.462,26 was. Bijgevolg bestond er geen recht op de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022.

Standpunt

Voor de vaststelling van het feitelijk gezin van mevrouw met de vader van het jongste kind baseren wij ons op de conclusies van de sociaal controleur van het VUTG. Het verslag bevat voldoende elementen om te concluderen dat het om een feitelijk gezin gaat vanaf de geboorte van het jongste kind. Uit de argumentatie van mevrouw blijkt voornamelijk dat de controle in een vijandige sfeer verlopen is, maar dit verandert niets aan de vaststellingen op zich. Zij draagt geen bewijzen aan die de vaststelling van de vorming van een feitelijk gezin weerleggen.

Op 26 juni 2022 heeft het Fraudeplatform, een overlegorgaan van het VUTG en een vertegenwoordiger van elke uitbetalingsactor, unaniem besloten dat het om een vaststelling van fraude ging.

Uit controle van de gezamenlijke gezinsinkomsten blijkt dat het gezamenlijk inkomen elk jaar boven de grensbedragen voor de sociale toeslag en de schooltoeslag (SePar) ligt.

Bijgevolg concluderen wij dat wij onze beslissing tot terugvordering van de ten onrechte toegekende bedragen van 7 juni 2022 dienen te handhaven.

Regelgevende bepalingen

Sociale toeslag:

- *Groeipakketdecreet: artikelen 18 en 222*
- *BVR Sociale Toeslagen van 21 september 2018:*
 - *gezinsbegrip en inkomsten: artikel 2, §1*
 - *vatstelling feitelijk gezin: artikel 3, §3*
 - *inkomsten: artikel 4*
 - *automatische procedure: artikel 7*

Schooltoeslag:

- *Groeipakketdecreet:*
 - *Puntenscore: artikel 43*
- *BVR Selectieve Participatietoeslagen van 17 mei 2019:*
 - *Gezinsbegrip: artikel 3, §1*
 - *Vaststelling feitelijk gezin: artikel 3, §2*
 - *Inkomsten: artikel 7*
 - *Inkomensgrenzen: artikel 20*

Bijslagtrekkende

- *Artikel 225 GPD*

Begunstigde

Sociale controle

- *Mededeling VUTG T/1"*

5. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op het feit of verzoekster al dan niet samenwoonde of een feitelijk gezin vormde met de heer vanaf 2021, zijnde de datum van geboorte van hun kind en aldus al dan niet recht had op enerzijds een sociale toeslag voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 mei 2022 voor de kinderen en en anderzijds op een schooltoeslag voor het kind voor het schooljaar 2021-2022.

5.1. Toepasselijke bepalingen betreffende de sociale toeslag

Gezien het kind van verzoekster geboren is vóór 1 januari 2019, zijn voor haar de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het Groeipakketdecreet van toepassing inzake het recht op een sociale toeslag met ingang van 1 januari 2019.

- *Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: 'De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevendende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.'*

In voormeld boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigten (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

In het voorliggende dossier zijn de overgangsbepalingen vervat in het artikel 210 van voormelde titel 1 (basisbedragen) en in het artikel 222 van voormelde titel 4 (sociale toeslagen) relevant.

Aldus bepaalt artikel 210, §1 Groeipakketdecreet:

'Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan. (...)'

Aldus bepaalt artikel 222 Groeipakketdecreet:

‘§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;

3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;

(...)”

Uit de voormelde bepaling van artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren vóór 1 januari 2019, er in het Groeipakket vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, 1° en 2° Groeipakketdecreet. Dat zijn dezelfde voorwaarden als waaraan voldaan dient te zijn voor de kinderen die geboren zijn vanaf de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet, wat i.c. het geval is voor het kind

Aldus bepaalt artikel 18 van het Groeipakketdecreet:

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.

Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, bepaald op bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

(..)

Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmbelprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

In uitvoering van de bepalingen van artikel 18, laatste lid Groeipakketdecreet, heeft de Vlaamse Regering bij artikel 2 van het BVR van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag (verder BVR Sociale toeslagen genoemd) bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

*Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de **begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt** als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.*

(...)

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.”

De bepalingen van artikel 3 van hetzelfde BVR stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin dat:

“§1. Het samenwonen, vermeld in artikel 2, §2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§2. De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1:

- 1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;*
- 2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.*

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om de gegevens vermeld in het Rijksregister te weerleggen, aanvullen.

§3. Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

- 1° een controle door de gezinsinspecteur;*
- 2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;*
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;*
- 4° een verklaring van feitelijke gezinsoorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.*

§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;*
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;*
- 3° een attest van detentie;*
- 4° een registratieformulier van de mantelzorg, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;*
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;*

- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
- 9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5. De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

- 1° ze hebben een gemeenschappelijk kind;
- 2° ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”

Bij de toepassing van deze bepalingen blijkt uit de definitie als bepaald bij artikel 1, 2° van het BVR Sociale toeslagen dat ‘feitelijk gezin’ steeds dient te worden begrepen als:

*“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, **samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.**”*

5.2. Toepasselijke wettelijke bepalingen betreffende de selectieve participatietoeslag voor leerlingen

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling."

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt verder:

"Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie."

In casu is er geen betwisting omtrent de nationaliteits- of de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 1° en 2° Groeipakketdecreet) zodat er enkel verder dient te worden ingegaan op de financiële voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 3° Groeipakketdecreet).

Financiële voorwaarden - vaststelling gezinsinkomsten - feitelijke gezinsvorming

De bepalingen van artikel 37, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen aangaande de financiële voorwaarden vooreerst dat:

*"Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen leerling, wordt uitgegaan van **de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.**"*

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

"Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip "inkomsten" voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip "inkomsten" voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen.

Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Artikel 3, §1 en §2, 1^e t.e.m. 4^e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepaalt:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

*§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder **feitelijk gezin**: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.*

*Er wordt rekening gehouden met de **inkomsten** van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de **persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt** als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.*

Als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan het rechthebbende kind zelf conform artikel 73, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van het kind zelf en de persoon met wie het kind samenwoont.

Als de persoon, vermeld in het tweede en derde lid, samenwoont met verschillende niet-verwante personen tot en met de derde graad, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met de volgende personen, in afdalende volgorde:

1° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelagen wordt uitbetaald, getrouwd is als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het decreet van 27 april 2018;

2° de andere ouder van het kind;

3° de persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of ge.....uwd;

4° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelagen wordt uitbetaald, verklaart samen de kinderen op te voeden;

5° de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelagen wordt uitbetaald, het langst samenwoont.”

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt.

De bepalingen van artikel 3, § 2, 8^e t.e.m. laatste lid van het BVR Selectieve participatietoelagen stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin verder dat:

“Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont.

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;
- 3° een attest van detentie;
- 4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
- 9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
- 13° een controle door de gezinsinspecteur.

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;
- 2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd.”

5.3. Beoordeling samenwoning/feitelijke gezinsvorming in casu

Er dient in eerste instantie te worden vastgesteld dat verzoekster sinds 17 maart 2021 tot op heden gedomicilieerd is op het adres te De heer is sinds 31 augustus 2018 gedomicilieerd op het adres te Uit de verkregen informatie blijkt dat het appartement gesplitst is in een beneden- (...) en een bovenverdieping (.....).

Officieel is verzoekster dus ingeschreven als alleenstaande ouder met haar twee kinderen (.....) en de heer als alleenstaande (.....).

Verzoekster geeft in haar verzoek aan dat zij momenteel geen relatie heeft met de heer
(*"..... en ik komen wel nog goed overeen maar bleek dat wij niet echt een gezellig koppel zouden vormen. Dus beter een goede vriend erbij."*)

Uit het controleverslag naar aanleiding van de onaangekondigde controle op 5 mei 2022 blijkt het volgende:

- Verzoekster en het kind waren aanwezig op de benedenverdieping (.....) bij het aanbellen, plaats waar ook het gesprek met de gezinsinspecteur plaatsvindt.
- Over de regeling i.v.m. de opvoeding van de kinderen wordt het volgende vermeld:
 - o Voor: Sinds corona zou er co-ouderschap week om week zijn, waarbij de wissel plaatsvindt op school.
 - o Voor: en verzoekster delen de kosten van Overdag is meestal gaan werken. Verzoekster werkt bij de bakker aan de overkant, de ene week 12u, de andere week 6u. Verzoekster geeft aan dat zij samen de zorg dragen voor het kind en samen gezinsuitstappen doen.
- Bij de opmerkingen heeft verzoekster nog het volgende vermeld: *"Ik slaap beneden als er niet is. Het bedje van staat ook hier, want ik wilde hem bij ons omdat hij nog zo klein is. Als er is, slaap ik mee boven."*
- Verzoekster geeft verder nog aan dat de tante van op het kind past wanneer zij moet werken.
- Met betrekking tot de woning geef verzoekster aan dat er geen huurcontract is. Zij betaalt 300 euro huur rechtstreeks aan de huisbaas (.....). In dat bedrag zou alles inbegrepen zijn. Verzoekster geeft aan dat zij boven geen internet en tv heeft. Verzoekster zegt zelf dat zij niets betaalt voor gas/elektriciteit. Zij stelt ervan uit te gaan dat de rekeningen rechtstreeks naar haar huisbaas gaan, omdat er met hem afgesproken was dat het 'all-in' is.
- Verzoekster geeft bij de algemene opmerkingen op het verslag het volgende mee: *"Ik kwam hier wonen, maar kende hier niemand. Ik leerde mijn buurman hier kennen. Later kreeg ik een relatie met en toen werd geboren. Als wij een huis zouden moeten huren, zijn wij duurder uit. Ik geef u een rondleiding in de woning in mijn bijzijn. Op de eerste verdieping is een slaapkamer in renovatie voor op termijn. Verder is er een slaapkamer voor en ik slaap mee in het dubbele bed als bij mij is. In de kledingkasten zeg ik dat kleding van mij en ligt. Verder nog veel speelgoed en spullen van De keuken wordt niet gebruikt. Wij eten beneden en gebruiken daar de keuken. Op de benedenverdieping slaapkamer voor mij en en In woonkamer ook nog babybox van Keuken en badkamer. Veranda naar wasplaats en tuin. Wasmachine en droogkast in wasplaats worden gebruik voor het gezin. Momenteel gaat het niet perfect tussen mij en waardoor onze situatie mogelijk op termijn wijzigt. Ik sta ingeschreven op de wachtlijst van Ik woon boven en 's nachts verblijf ik waar ik wil. Omdat ik boven de plaats niet heb voor een bedje voor, ben ik overdag hier en eten wij ook hier. Maar eet meestal apart*

omdat hij laat thuis komt van werk.”

- Verzoekster wenste het verslag nog te verbeteren als volgt; Zij stelt dat zij niet beneden verblijft. Ze stelt dat ze er slaapt en er overdag is om op te passen.

Uit het proces-verbaal van vaststellingen gemaakt door de gezinsinspecteur blijkt het volgende:

- Bij een onaangekondigde controle op 29 maart 2022 door de gezinsinspecteur op het adres te (domicilieadres van de heer) en 0000 (domicilieadres van verzoekster), blijkt op de onderste bel ‘.....’ te staan, op de bel erboven ‘.....-.....’. Op de oprit staat een wagen (die van verzoekster blijkt te zijn), met een kinderstoeltje. Na twee keer aanbellen komt een vrouw de deur opendoen. Zij past op het kindje Dit blijkt de tante van de heer te zijn. Zij stelt dat en apart wonen, maar dat ze verdere vragen aan hen zelf moet stellen.
- Bij buurtonderzoek op 29 maart 2022 wordt er door een buur gesteld dat en op de eerste verdieping en beneden wonen. Hoe ze het juist regelen moet aan hen zelf gevraagd worden.
- Bij buurtonderzoek op 5 mei 2022 wordt er door een buur gesteld dat verzoekster op het eerste woont en de man beneden. Het jongste kind woont ook beneden.

Bij de onaangekondigde controle op 5 mei 2022 door de gezinsinspecteur op hogergenoemd adres blijkt het volgende:

“Geen gehoor na aanbellen op de eerste verdieping. Na aanbellen op de benedenverdieping opent het raam. Ik stel me voor en vraag of ik mag binnenkomen om haar vragen te stellen over haar gezinssituatie en financiële situatie. Op de oprit staat weer de auto geparkeerd.

Bij binnenkomst uit ze haar ongenoegen met het feit dat ik vragen gesteld heb aan de tante van bij mijn vorige bezoek. Ze zegt ook dat het niet lang mag duren omdat ze nog vóór 12u naar de apotheker moet omdat hun kind wat ziek is. Ik zeg haar dat ik dan enkel de vragen zal stellen en dat ze mij de nodige documenten achteraf per mail moet bezorgen. Op het handtekeningblad noteer ik ‘geen rondleiding’ omdat er geen tijd meer voor was gezien het al 11u52 was. Ze zegt dat het nu toch te laat is om naar de apotheker te gaan en wil nu meteen de documenten zoeken en laten zien. Doordat er meer tijd is, stel ik nog bijvragen over haar situatie ivm de nutsvoorzieningen aangezien er een aansluiting op haar naam is, maar ze zegt niets te moeten betalen en alles inbegrepen is in de huur. Ze heeft geen weet van een eigen aansluiting. Haar houding wordt vijandiger. Ze wil dat ik op het handtekeningblad de opmerking ‘geen rondleiding’ wijzig, want zij heeft dat niet gezegd. Ik vraag haar expliciet of ze een rondleiding wil geven in de woning. Eerst antwoordt ze van niet omdat ik toch al geen rondleiding had opgeschreven. Later zegt ze wel bereid te zijn een rondleiding te geven. Na wat aanpassingen aan de formulering van de opmerking op het handtekeningblad, ondertekent ze de toestemming en geeft de rondleiding in haar bijzijn.

Rondleiding: Op het gelijkvloers is vooraan een slaapkamer met dubbel bed en babybedje. zegt altijd beneden te slapen bij en Enkel tijdens de week dat bij haar is, slaapt ze met in het dubbele bed op de eerste verdieping. In de woonkamer staat een babybox en kinderstoel. De kleertjes van liggen beneden. Achter de woonkamer is de open keuken en vervolgens een badkamer. Verder is er nog een veranda die leidt naar een wasplaats met

wasmachine en droogkast en naar de tuin. zegt de was van het gezin beneden te doen. Op de eerste verdieping is een slaapkamer die in renovatie is. Deze is bedoeld voor op termijn. De woonkamer is door open rekken opgedeeld. Een gedeelte is bedoeld als slaapkamer met dubbel bed voor en tijdens de week dat bij haar is. Het andere deel heeft een grote kledingkast en veel speelgoedbakken van De kledingkast wordt niet geopend, maar zegt dat er kleding van haar en in ligt. Daarachter ligt een open keuken die niet gebruikt wordt. Op de kookplaten staat een houten plank met een bloemenvaas. zegt dat ze beneden koken en eten. Ook de badkamer boven wordt enkel door gebruikt om naar het toilet te gaan.

Na de rondleiding zegt dat haar relatie met toch niet zo goed is en hun situatie mogelijk op termijn gaat veranderen. Ze zal dan verhuizen, want boven is het te klein om met haar 2 kinderen te wonen. Er is maar één slaapkamer. leest het verslag na op mijn computer vooraleer ze ondertekent. Ze vraagt ook nog aan te passen in het verslag dat ze beneden verblijft. Want dat is niet zo. Ze slaapt beneden en past overdag beneden op hun kind op.”

De gezinsinspecteur heeft eveneens contact opgenomen met Daaruit blijkt dat het contract voor op naam van staat, maar het opgegeven e-mailadres is, zijnde het e-mailadres waarmee verzoekster haar verzoek indiende bij de Geschillencommissie. Op het adres staat het contract op naam van verzoekster, met als ingangsdatum 30/09/2021, hoewel de adreswijziging van verzoekster dateert van 17/03/2021.

De Geschillencommissie wijst er op dat de beoordeling van het geheel aan feitelijke elementen dient te gebeuren in het licht van het begrip ‘feitelijk gezin’ in het kader van het Groeipakketdecreet, dat bij de bepalingen van artikel 1, 2° BVR Sociale toeslagen en van artikel 3, § 2, 1° lid BVR Selectieve participatietoeslagen wordt gedefinieerd als: **een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier** (cf. 5.1 en 5.2).

Uit het voormeld begrip ‘feitelijk gezin’ volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op een in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Verzoekster en de heer zouden de facto elk over een aparte verdieping in het appartement beschikken, maar uit het proces-verbaal van vaststellingen en uit het controleverslag blijkt dat alle spullen van het kind op de benedenverdieping liggen, ook zijn babybox, zijn bed en zijn kinderstoel. Verzoekster heeft eveneens verklaard dat zij in het dubbel bed bij de heer slaapt op de benedenverdieping, tenzij haar dochter bij haar verblijft (wat dus 1 week om de 2 weken is, gelet op de gelijkmatig verdeelde huisvesting) waarbij zij samen op de eerste verdieping slapen. Verzoekster zou gedurende de dag voor zorgen op de benedenverdieping blijven. Verzoekster zou ook hebben aangegeven dat ze het eten beneden bereidt en dat ze beneden eet, samen met haar kinderen. De keuken op de bovenverdieping wordt niet gebruikt. In de badkamer op de eerste verdieping wordt enkel het toilet gebruikt door dochter Voor het overige wordt enkel de badkamer beneden gebruikt. Er wordt beneden ook gewassen. Op de eerste verdieping zouden zich enkel spullen van bevinden, en kleding op de groei van De woonkamer op de eerste verdieping zou zijn ingericht als slaapkamer (voor wanneer dochter blijft slapen). De slaapkamer op de bovenverdieping wordt gerenoveerd om als toekomstige kamer voor het kind te dienen.

Daarenboven stelt de Geschillencommissie vast dat verzoekster stelt dat zij op het ogenblik dat zij verhuisde naar het adres te, zijnde dus 17 maart 2021, daar niemand kende. Zij zou de heer slechts na haar verhuis hebben leren kennen en later zouden zij een relatie hebben gehad waaruit het kind geboren zou zijn. De Geschillencommissie stelt echter vast dat het kind op 2021 is geboren... De Geschillencommissie gaat er dan ook van uit dat verzoekster de heer reeds eerder kende, wat overigens ook wordt bevestigd door foto's op de Facebookpagina van verzoekster, en dus in elk geval reeds voor haar verhuis op 17 maart 2021. Verzoekster heeft in haar verzoek aan de Geschillencommissie aangegeven dat zij geen relatie heeft met de heer, maar dat wordt tegengesproken door de Facebook-pagina's van verzoekster en de heer Verzoekster geeft eveneens aan de gezinsinspecteur aan dat zij één op twee weken bij de heer in het dubbel bed slaapt, waarbij hun zoontje ook bij hen slaapt. Het kind is bij verzoekster gedomicilieerd (.....), maar uit de verklaringen van verzoekster blijkt dat het kind altijd op de benedenverdieping verblijft (.....), waar zij dan grotendeels ook bij het kind verblijft, bijvoorbeeld wanneer de heer werken is en zij thuis is.

Uit het controleverslag van de gezinsinspecteur van het VUTG blijkt dat verzoekster en de heer gezamenlijk het kind opvoeden en de kosten delen ("*..... en ik delen de kosten van (...) Wij dragen samen de zorg voor ons kind en doen samen gezinsuitstappen.*").

Dit lijkt er op te wijzen dat verschillende van de dagelijkse huishoudelijke taken gezamenlijk op de benedenverdieping (dat het woongedeelte van de heer zou betreffen) worden verricht. Daarenboven dient er te worden vastgesteld dat verzoekster geen huurcontract heeft, hoewel een schriftelijke huurovereenkomst sinds 2007 wettelijk verplicht is voor woninghuurovereenkomsten. Bovendien blijkt dat het e-mailadres van verzoekster werd opgegeven bij de aansluiting van op het adres van de heer (.....).

Verschiedende elementen wijzen er derhalve op dat er sprake is van het samen regelen van een huishouden met wederzijdse financiële ondersteuning en op andere steun in het gezamenlijk uitvoeren van bepaalde huishoudelijke taken, die verder gaat dan het kader van kosten en afspraken die dienen te worden gemaakt in het kader van de zorg voor het kind.

Daarbij kan verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak van het Hof van Cassatie.

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 18 februari 2008³, geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in een arrest van 9 oktober 2017⁴ dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018⁵.

Voorts is het criterium voor het Groeipakket de feitelijke gezinsvorming: het gaat derhalve niet over de intensiteit van de amoureuze relatie of de mate waarin zij zichzelf beschouwen als een koppel.

De Geschillencommissie verwijst naar de vrij uitgebreide vaststellingen ter plaatse, het gesprek van de controleur met verzoekster, de opzoekingen inzake het verbruik en de betaling van de nutsvoorzieningen, het gebrek aan een schriftelijke huurovereenkomst, de verklaringen en het tijdsverloop in het verhaal van verzoekster (p.m. verzoekster zou op de eerste verdieping van de

woning ingetrokken zijn waarbij zij dan de persoon op de benedenverdieping niet zou hebben gekend; verzoekster en de heer zouden elkaar pas hebben leren kennen na het intrekken van verzoekster in de woning op 17 maart 2021 en zouden nadien een relatie hebben gekregen, terwijl het kind reeds op 2021 geboren is), en het besluit van de controleur (“..... en vormen een feitelijk gezin sinds de geboorte van op2021 op de benedenverdieping. Op de eerste verdieping is geen woonkamer. De keuken wordt niet gebruikt en in de badkamer wordt enkel de WC gebruikt. De woonkamer is ingericht als slaapkamer voor het kind Gelet op de lange periode van samenwonen, het ontvangen van de sociale toeslag en de impact op andere publieke instanties weerhouden wij fraude. vroeg expliciet om in het controleverslag te wijzigen dat ze beneden verblijft. Ondanks de vaststellingen benadrukt ze dat ze op de eerste verdieping woont, maar dat ze beneden slaapt en overdag beneden op hun kind past.”). In die zin meent de Geschillencommissie dat de gezinsinspecteur van het VUTG terecht heeft besloten dat er minstens in zekere mate sprake is van gedeelde kosten en een gedeeld huishouden en verzoekster en de heer derhalve een feitelijk gezin vormen als bedoeld bij de bepalingen van artikel 1, 2° BVR Sociale toeslagen en van artikel 3, § 2, 1° lid BVR Selectieve participatietoeslagen.

Gelet op de vaststellingen van de gezinsinspecteur inzake samenwonen en feitelijke gezinsvorming in de zin van artikel 3, §3, 1° BVR Sociale toeslagen en artikel 3, §2, 8° lid, 1° BVR Selectieve participatietoeslagen, kan de feitelijke gezinsvorming niet weerlegd worden gelet op het gezamenlijke kind van verzoekster en de heer (cf. artikel 3, §5 BVR Sociale toeslagen en artikel 3, §2, dertiende lid BVR Selectieve participatietoeslagen).

Verzoekster kan zich wel richten tot haar uitbetalingsactor in het kader van een manuele alarmbelprocedure, waarbij desgevallend door de uitbetalingsactor een nieuwe sociale controle kan aangevraagd worden op basis van haar huidige gezinssituatie (als alleenstaande ouder) met het oog op het eventueel opnieuw bekomen van de sociale toeslag / schooltoeslag.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegron**d is vermits dient te worden vastgesteld dat zij een feitelijk gezin vormde met de heer vanaf2021 (datum geboorte van het kind) en zodoende de betwiste beslissingen van verwerende partij d.d. 7 juni 2022 met betrekking tot de terugvordering van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 en de sociale toeslag voor het kind en de terugvordering met betrekking tot de sociale toeslag voor het kind dienen te worden bevestigd.

Verzoekster kan zich wel richten tot haar uitbetalingsactor in het kader van een manuele alarmbelprocedure, waarbij desgevallend door de uitbetalingsactor een nieuwe sociale controle kan

aangevraagd worden op basis van haar huidige gezinssituatie (als alleenstaande ouder) met het oog op het eventueel opnieuw bekomen van de sociale toeslag / schooltoeslag.

Aldus uitgesproken te Brussel op **2 december 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en de heer Maarten Vankeersbilck (KidsLife), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens